

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет психології

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна психологія

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “28” серпня 2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Загальна психологія
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс/семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=118&id_cou=1213

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета навчальної дисципліни – сформувати у студентів поняття про загальну психологію (її основні категорії, закони, практичні можливості), закласти фундамент психологічних знань, ознайомивши студентів з найзагальнішими поняттями, проблемами та закономірностями психічної діяльності людини.

Оволодіння курсом передбачає не просто засвоєння певних знань, але і формування психологічної культури. Вона включає в себе комплекс психологічних вмінь та знань, які необхідні для розв'язання різноманітних психологічних проблем, які виникають в професійному та приватному житті людини.

Завдання курсу спрямовані на те, щоб студенти глибше оволоділи знаннями про сутність, закономірності, принципи функціонування психіки людини; засвоїли сутність, умови і чинники виникнення, прояву та розвитку у людини психічних процесів, станів та властивостей; структуру особистості та основні чинники її формування; щоб у студентів сформувалися навички належного самоаналізу, розуміння і інтерпретації поведінки інших людей, стимулювання процесів самореалізації й самовдосконалення; розвинулися уміння застосовувати психологічні знання, принципи, методи для вирішення професійних завдань, сформувалися здібності до безперервного саморозвитку й ефективної самореалізації у сфері професійної діяльності.

Компетентності

Загальні компетентності : здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, критично, самокритично, системно, самогенно; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та приймати обгрунтовані рішення; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності: знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного); здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади; здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

Програмні результати навчання :

студенти повинні вміти здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами; теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки; приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

3. Структура курсу

№	Тема	Години (лекції/практичні/самостійна робота)	Результати навчання	Завдання
1.	Тема : Предмет, завдання та розвиток психології. Психологія як система знань.	лекція - 2 год семінарське заняття - 2 год самост.робота 6 год	Знання кола явищ, що вивчаються психологією. Розуміти основні типи явищ, які вивчає сучасна психологія (психічні процеси, психічні стани, психічні властивості, психічні утворення). Розглянути предмет, завдання психологічної науки та етапи становлення психології як науки. Обґрунтувати роль та місце психології у системі наук. Знати принципи та класифікацію методів психології та ситуацій їх застосування.	Підготувати термінологічний словник основних понять. - Опрацювати і законспектувати : * За підручником : Ярошевський М.Г. «История психологии. От античности до серед. XX века» визначити основні віхи становлення психологічних знань першої половини XIX ст. *Підготувати реферати (доповіді).

2.	Тема: Розвиток психіки у філогенезі. Поява та розвиток свідомості.	семінарське заняття – 2 год самост.робота 7 год	Знати базові категорії психології, основні властивості психіки та рівні її розвитку. Розглянути відмінність психіки людини від тварин. Розуміти форми вияву свідомості. Уміти пояснити несвідомі явища психіки.	Підготувати термінологічний словник основних понять. - Опрацювати розділ « Онтогенез психіки » М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посібн.- 2-ге вид., допов. К.:Вища шк., 2001. С. 136-162. - Законспектувати/тези: 1. Тлумачення понять свідомості та самосвідомості у провідних психологічних теоріях. 2. Роль спадкового зв'язку людських поколінь в історичному розвитку психіки. *Підготувати доповіді Виконання тесту.
3.	Тема : Відчуття і сприймання як пізнавальні процеси.	лекція - 2 год семінарське заняття - 2 год самост.робота 7 год	Знати поняття, фізіологічні основи, види, властивості та закономірності відчуттів і сприймань. Розуміти індивідуальні особливості розвитку відчуттів і сприймань.	Підготувати термінологічний словник основних понять. *Побудувати таблицю і описати структуру процесів відчуття та сприймання. *Підготувати доповіді

4.	Тема : Пам'ять	лекція - 2 год семінарсь- ке заняття - 2 год самост.ро- бота 6 год	Розуміти суть і значення природи пам'яті: теорії і закони пам'яті. Знати класифікацію видів пам'яті, процеси та закономірності пам'яті. Розуміти розмаїття індивідуальних особливостей пам'яті.	Підготувати термінологічний словник основних понять. - Опрацювати та законспектувати : *Історіогенез та онтогенез пам'яті. *Психологічні прийоми розвитку пам'яті. * Дати анотацію науковій праці Лурія А.Р. «Маленькая книжка о большой памяти». Хрестоматия по психологии./ Под ред. А.В. Петровского. — М., Просвещение 1987. — С.263-270. *Підготувати доповіді
5.	Тема : Мислення	семінарсь- ке заняття 2 год. самост.ро- бота 7 год	Знати про мислення як вищу форму пізнавальної діяльності; мислительні процеси та операції; логічні форми мислення; види мислення, їх особливості та характеристику взаємодій; розуміти особливості розвитку мислення та інтелекту.	Підготувати термінологічний словник основних понять. -Опрацювати і законспектувати: 1.Сутність та теорії інтелекту. 2.Динаміка та фактори, що обумовлюють інтелект. 3. Види інтелекту. 4.Вимірювання інтелекту. *Підготувати доповіді Виконання тесту.

6.	Тема : Воля, емоції та почуття.	лекція – 2 год. семінарське заняття 2 год. самост.робота 7 год	Знати про волю її функції, фази складної вольової дії, класифікацію вольових якостей особистості; поняття про емоції та почуття, їх фізіологічну основу; характеристику видів емоцій та форми прояву почуттів. Розуміти особливості розвитку емоційно-вольової сфери людини.	Підготувати термінологічний словник основних понять. - Опрацювати і законспектувати: 1.Динаміка наукових уявлень про виникнення і перебіг емоцій. 2. Основні форми переживання емоційних станів людиною. Фрустраційні емоції. *Підготуватись до диспуту: Емоційна зрілість: шлях до гармонізації внутрішнього світу особистості». *Підготувати доповіді Виконання тесту.
7.	Тема: Психологія особистості.	лекція – 2 год. семінарське заняття - 2 год. самост.робота 7 год	Знати теорії особистості. Уміти оперувати поняттями: «особистість», «індивід», «індивідуальність», «суб’єкт діяльності», «спрямованість особистості». Знати структуру та спрямованість особистості. Самосвідомість та «Я-концепція» особистості. Розуміти особливості розвитку і формування особистості.	Підготувати термінологічний словник основних понять. - Опрацювати і законспектувати: Проблеми особистісного зростання *Підготуватись до диспуту: «Формування особистості в сучасному суспільстві» *Підготувати доповіді
8.	Тема : Психологія міжособистісних взаємодій.	семінарське заняття - 2 год. самост.робота 6 год	Знати поняття про спілкування;функції та форми спілкування; види, засоби та стилі спілкування. Розуміти міжособистісні стосунки як основу соціалізації особистості; знати класифікацію груп у психології.	Підготувати термінологічний словник основних понять. - Опрацювати і законспектувати: *Кризи і конфлікти в житті людини.

				<p>*Сприймання і розуміння людьми один одного як аспект міжособистісного спілкування. *Підготувати доповіді</p> <p>Виконання тесту.</p>
9.	Тема: Індивідуально-психологічні властивості особистості	<p>лекція – 2 год.</p> <p>семінарське заняття - 2 год.</p> <p>самост.робота 7 год</p>	<p>Знати про темперамент : сутність та теорії темпераменту; характеристика типів. Розуміти вплив темпераменту на особистість та її діяльність.</p> <p>Знати про характер та структуру характеру, його фізіологічне підґрунтя, провідні риси. Розуміти особливості акцентуацій характеру та особливостей його формування.</p> <p>Знати про природу здібностей; характеристику видів здібностей, рівнів їх розвитку. Розуміти особливостей та чинників розвитку здібностей. Уміти оперувати поняттями: « обдарованість», «талант» та «геніальність».</p>	<p>Підготувати термінологічний словник основних понять.</p> <p>- Опрацювати і законспектувати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Конституційні теорії темпераменту (Кречмер, Шелдон, Сіге). 2. Особливості виховання і навчання дітей різного віку залежно від типу темпераменту. 3.Основні типи акцентуацій рис характеру. Аналіз їхнього впливу на поведінку і діяльність людини. 4. Механізми, прийоми, способи прискорення розвитку людських здібностей. <p>*Підготувати доповіді</p> <p>Виконання підсумкової контрольної роботи.</p>

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	15
Самостійна робота	10
Тестові завдання	20
Контрольна робота	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські заняття		5						5						5				
Тестові завдання				5						5		5				5		
Самостійна робота					2				2		2		2		2			
Контрольна робота																	5	5
Екзамен																	50	50
Всього за тиждень		5		5	2			5	2	5	2	5	2	5	2	5	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> Варій М.Й. Загальна психологія. : підр. [для студ. вищ. навч. закл.]/ М.Й. Варій - [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с. Режим доступу : http://khoeti.com.ua/library/spec/pdf/Zagalna_Psihologia-Variy.pdf Варій М. Й. Загальна психологія: Підручник / М. Й. Варій. – К.: «Центр учбової літератури», 2012. Загальна психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова , О. В. Пасєка ; М-во освіти і науки України, Київ. ун -т ім. Бориса Грінченка. - К. : ЦУЛ,2012. – 295 с. Загальна психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. /С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко та ін. ; за заг. ред.С. Д. Максименка. - 2-е вид., перероб. і доп. - Вінниця : Нова Книга,2004. – 701 с. 	

Режим доступу : <http://194.44.152.155/elib/local/sk676290.pdf>

5. Загальна психологія: Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К.: Либідь, 2005. – С.464

Режим доступу :

<http://westudents.com.ua/knigi/505-zagalna-psihologya-skripchenko-ov-.html>

6. Загальна психологія : хрестоматія : навч. посіб. для студ. вищ.навч. закл. / упоряд.: О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. - К. : Каравела, 2008. – 640 с . - (Вища освіта в Україні).

7. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. Д. Максименко ; М-во освіти і науки України . - 3-тє вид., переробл. та допов. - К. : ЦУЛ, 2008. – 271 с.

Режим доступу : <https://subject.com.ua/pdf/354.pdf>

8. Максименко С. Д., Зайчук В. О., Клименко В. В. та ін. Загальна психологія: Підручник / С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко, М. В. Папуча, В. О. Соловієнко; за ред. С. Д.Максименка. – Вінниця: «Нова книга», 2004.

9.Москалець В. П. Загальна психологія: Матеріали для самостійного опрацювання / В. П. Москалець. – Електронна бібліотека ПНУ ім. В. Стефаніка.

10. Москалець В. П. Психологія особистості[текст] навчальний посібник. – К. «Центр учбової літератури», 2013. - 416 с.

11. М'ясоїд П. А. Загальна психологія : навч. посіб. для студ. вищ.пед. навч. за кл. / П. А. М'ясоїд. - 3-є вид., випр. - К. : Вища шк., 2004. –487 с .

12. Основи психології : підруч. для студ. вищ. навч. за кл. /О. В. Киричук, В. А. Роменець, Т. С. Кириленко та ін.; за заг. ред.:О. В. Киричука, В. А. Роменця. - 6-е вид., стер. - К. : Либідь , 2006. –631 с .

13. Основи загальної психології : Навчальний посібник : У 2-х т. / Укл. : Полозенко О.В., Омельченко Л.М., Яшник С.В., Свистун В.І., Стахневич В.І., Мартинюк І.А., Жуковська Л.М. – К.: НУБіП, 2009 – Т.1 – 322 с.; Т.2. – 257 с.

14. Павелків Р.В. Загальна психологія. Підручник. – К.: Кондор, 2009 – 576 с.

15. Психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін. ; за ред. Ю. Л. Трофімова. - 3-є вид., стер. - К. : Либідь , 2001. – 560 с.

16. Савчин М. В. Вступ до загальної психології: Тексти лекцій / М. В. Савчин. – Дрогобич: Видавничий відділ Дрогобицького держ. пед. ун-ту, 2015.

17.Цимбалюк І. М. Психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. М. Цимбалюк ; М-во освіти і науки України . – К. :Професіонал, 2004. - 214 с.

Додаткова література:

1. Андерсон Дж. Когнитивная психология. – СПб.: Питер, 2002. – 496 с.

2. Введение в психологию / под общ. ред. Проф. А.В. Петровского. – М.: Издательский центр «Академия», 1996. – 496 с.

3. Величковский Б.М. Когнитивная психология. – М.: Изд-во МГУ, 1982. – 336 с.

4. Выготский Л.С. Проблемы эмоций // Вопросы психологии. - № 3, 1958. - С. 125-131.

5. Выготский Л.С. Собр. соч.: В 6 т. - М.: Педагогика, 1982-1984.

6. Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию. - М.: Изд-во ЧеРо, Омега - Л, 2006. – 336 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра загальної та клінічної психології м. Івано-Франківськ, вул. Т.Шевченка, 57 каб. 501 тел. (0342) 59-60-66 kzer@pnu.edu.ua
Викладач Гостьові лектори	Іванцев Людмила Ігорівна
Контактна інформація викладача	+380505085558 Liudmyla. ivantsev@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Вступаючи на цей курс, студенти повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаника Положення 1 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагиату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf?fbclid=IwAR2OZ7ieedYbWar3YLAu5arEPfHIWJvA8ahWm pLODcN6M2XRt7GPFip0uT8</p> <p>Положення 2 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Кодекс.FR12.pdf</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Відвідування лекцій та практичних занять з курсу є обов'язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформувати систему знань та ґрунтовно підготуватись до екзамену.</p> <p>Відтермінування здачі завдань самостійної роботи, практичних занять у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомої для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації (довідки і т.д.)</p> <p>За умови відсутності студента (-ки) на заняттях або ж невчасного виконання завдань студенту пропонується у визначений викладачем день і час (відповідно до розкладу) відпрацювати пропущені аудиторні заняття.</p> <p>Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.</p> <p>Студенти, які вивчають дисципліну «Загальна психологія» зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт, а саме : усно перездати пропущену тему, виконати завдання самостійної роботи, законспектувати вказану літературу, написати тестові завдання (на платформі дистанційного навчання), реферату/доповіді та словника психологічних термінів.</p> <p>Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, виконують всі завдання згідно вимог.</p>
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	<p>Роботи повинні бути виконані й представлені студентом у встановлений час консультацій, при цьому не пізніше ніж за 1 тиждень до завершення вивчення навчального курсу групою. Ті, хто не виконали тести, завдання для самостійної роботи вчасно, повинні їх виконати, однак оцінка при цьому буде знижена відповідно до розроблених критеріїв.</p>

	У випадку незадовільного виконання завдань, виявів недобропорядної поведінки, академічної недоброчесності (списування), викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи, а пред'явлені студентом завдання не зараховуються.
Невідповідна поведінка під час занять	Неприйнятним для студентів Університету є: порушення норм моралі, що включає негідну поведінку; запізнення або пропуски навчальних занять чи без поважної на то причини; вчинення дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу; порушення академічної доброчесності; недопустимо користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача).
Додаткові бали	При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання або завдань в тестовій формі.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти здійснюється згідно Положення https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Викладач

Іванцев Л.І.